

INTERVIEW Aanpak fietsendiefstal

IN VOLLE VAART VOORUIT

Nederland staat aan de start van een grootscheepse aanpak van fietsendiefstal. Het kabinet heeft 2010 als finish gekozen. In dat jaar moeten er 100 000 minder fietsen worden gestolen dan in 2006. Volgens de Fietsersbond en de Stichting Aanpak Voertuigcriminaliteit (AVc) is die reductie zeker mogelijk. “Maar alleen als alle betrokken partijen goed hun huiswerk doen.”

Goede voorzieningen zoals fietsklemmen en bewaakte stallingen kunnen het aantal fietsendiefstallen drastisch verminderen | foto: Inge van Mill.

door Robbie Keus

In Nederland worden jaarlijks naar schatting zo'n 750 000 fietsen gestolen. Het kabinet vindt dit onacceptabel en geeft in zijn regeringsprogramma hoge prioriteit aan de aanpak van fietsendiefstal. In het oktobernummer van *SECONDANT* concludeerden onderzoekers Peter Versteegh en Jessica van Mantgem dat de aanpak van fietsendiefstal zich in de komende jaren meer dan voorheen óók moet richten op jonge, beginnende criminelen. Met veel aandacht voor de hotspots en hot times, gelegenheidsbeperving door bijvoorbeeld het plaatsen van (bewaakte) fietsstallingen en fietsbeugels, verhoging van de pakkans bij fietsendiefstal en ook bij heling.

"Graag", reageert AVc-directeur Guus Wesselink enthousiast. "Als je echt wat aan het probleem wilt doen, moet je de hele keten aanpakken.

Bewustwording bij eigenaren, goede stallingsmogelijkheden, opsporing en een actieve aanpak van stelers én helers. Dat betekent ook dat je alle organisaties die daar invloed op kunnen uitoefenen, bij de aanpak moet betrekken."

HARDNEKKIG PROBLEEM

AVc houdt zich al jaren bezig met de aanpak van fietsendiefstal. Dit leidde in 2006 tot een Stuurgroep Aanpak Fietsdiefstal onder AVc-voorzitterschap. In de stuurgroep zijn de fietsbranche, ministeries, verzekeraars, RDW, gemeenten, politie, openbaar ministerie en fietseigenaars vertegenwoordigd. De Fietsersbond zit, als grootste belangenvereniging voor fietsers in Nederland, in de stuurgroep. Hugo van der Steenhoven, directeur van de Fietsersbond, noemt fietsendiefstal 'een zeer hardnekkig probleem'. "Het is voor veel mensen een grote bron van ergernis. Niet alleen omdat er een waardevol bezit wordt weggenomen; je komt er

meestal pas achter op het moment dat je je fiets nodig hebt. Daar komt de hele rimram van aangifte doen, het verhalen van de schade op de verzekering en de aanschaf van een nieuwe fiets nog eens bij. Uit onderzoek blijkt dat fietsendiefstal, als bijkomend effect, het fietsgebruik enorm ontmoedigt. Daarnaast gaan mensen op oude barrels rondrijden, die niet gestolen worden, wat de verkeersveiligheid niet ten goede komt.”

“Het wordt nog een hele klus om die muur van onverschilligheid te slechten”

Van der Steenhoven is dan ook blij dat de politiek en de politie het probleem de laatste jaren serieuzer oppakken. “De doelstelling van het kabinet om het aantal fietsendiefstallen terug te dringen is daarbij een mooi sluitstuk. Te lang heeft het idee bestaan: ‘Ach als mijn fiets gestolen wordt, dan jat ik toch gewoon een andere terug’. Het wordt nog een hele klus om die muur van onverschilligheid te slechten.”

GEEN PRIORITEIT

Volgens Guus Wesselink heeft de problematiek bij politiek Den Haag en de politie te lang geen prioriteit gehad. “Het is een vorm van vermogenscriminaliteit waarbij geen geweld wordt gebruikt. Dat scoort niet hoog op het puntensysteem voor politieprioriteiten. Het is goed dat de regering er nu mee aan slag wil.”

De aanpak van fietsendiefstal zal volgens Van der Steenhoven ook invloed hebben op andere vormen van criminaliteit. “Een first-offender die makkelijk weggkomt met een fietsendiefstal, zal eerder geneigd zijn om andere delicten te plegen. Door fietsendiefstal hard aan te pakken en daarmee je normen helder te stellen, breek je een eventuele criminele carrière vroegtijdig af. Ik zie ook graag

dat de helers worden aangepakt, want zonder helers geen stellers. Daarnaast moet er worden ingezet op de georganiseerde diefstal, waarbij met busjes door wijken wordt gereden om fietsen in te laden en ze vervolgens over de grens te verkopen.”

ENORM WAPEN

Het terugdringen van het aantal fietsendiefstallen met 100 000 is volgens hem zeker haalbaar. “Het succes hangt wel af van de instrumenten die hierbij worden ingezet. Het begint bij het goed informeren van fietseigenaren. Zorg dat je de fiets op slot zet, met een goede ketting en aan een vast element. Daarnaast moeten de voorzieningen zoals stallingen of fietsklemmen op peil worden gebracht. Niet alleen in het centrum van de stad maar ook bij woningen, want daar wordt de helft van de fietsen gestolen. Met goede stallingsvoorzieningen heb je een enorm wapen tegen fietsendiefstal in handen. De landelijke overheid zou gemeenten hierin kunnen ondersteunen door bijvoorbeeld een deel van de kosten op zich te nemen.”

Van der Steenhoven vindt ook dat de berging voor fietsen weer terug in het bouwbesluit moet. “Nu worden nieuwbouwwoningen gebouwd zonder berging met als gevolg dat de fietsen buiten blijven staan en gestolen worden. Daarnaast moet flink worden ingezet op hotspots zoals stationsgebieden. Veertig procent van alle treinreizigers komt met de fiets. Als je weet dat er voor deze fietsen lang niet genoeg klemmen beschikbaar zijn, dan is dat vragen om problemen. Voor de fietsen die gestolen zijn, zou het Nationale Fietsdiefstal Register een belangrijke rol kunnen spelen.”

DIEFSTALREGISTER

Dit register is een product van de deelnemers in Stuurgroep Aanpak Fietsdiefstal. Grote motor erachter zijn de fietsfabrikanten, de fietsbranche en

WWW

AANPAK IN GEMEENTEN

Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid en de Fietsersbond presenteerden eind 2005 de publicatie *Aanpak fietsdiefstal in gemeenten*. Deze publicatie is een hulpmiddel bij het integraal en planmatig aanpakken van het probleem.

Bestel of download deze publicatie op:

www.hetccv.nl/webwinkel

de RDW. Wesselink: "De databank bevat inmiddels 4,5 miljoen fietsen die van een chip zijn voorzien. Als de politie een aangifte fietsdiefstal binnenkrijgt, wordt dit in het register verwerkt. Het register maakt het mogelijk om fietsen die met een chip zijn uitgerust, op te sporen." "Ook de niet-gechipte fietsen komen in het register", vertelt Van der Steenhoven. "Van deze fietsen worden onder andere het framenummer en de merknaam in de database opgeslagen."

De databank maakt het niet alleen voor de politie makkelijker om gestolen fietsen op te sporen. Doordat de gestolen fietsen uit het digitale register straks op internet staat, kunnen kopers van een tweedehands fiets kijken of de fiets als gestolen geregistreerd staat. Per 1 januari zal 80 procent van de politieregio's op het register zijn aangesloten en zullen de (internet)aangiften rechtstreeks in het landelijke register terechtkomen. Op dit moment zijn de politieregio's bezig met een inhaalslag met alle aangiften van 2007. Volgend jaar hebben alle 25 korpsen de moderne readers in huis om de chips te lezen. Begin volgend jaar zal het publiek via een omvangrijke campagne geïnformeerd worden over de gehele aanpak en het register. Ook zal duidelijk worden gevraagd vooral aangifte te doen bij diefstal en de gegevens van de fiets goed te bewaren.

Wesselink ziet de toekomst door alle landelijke ontwikkelingen vrij rooskleurig in. "Ik zie ook op lokaal niveau verschillende goede initiatieven ontstaan. Neem een studentenstad als Groningen waar de politie getraind is in het herkennen van fietsen die vermoedelijk zijn gestolen en controles uitvoert tijdens de surveillance." "Of Amsterdam waar de fietsbranche controleert of aangeboden tweedehandsfietsen zijn gestolen", vult Van der Steenhoven aan.

De Fietsersbond ondersteunt gemeenten met een zogenaamde Fietsdiefstalscan. "Deze scan, die we inmiddels bij zo'n 25 gemeenten hebben uitgevoerd, brengt het fietsdiefstalisico van een gemeente in kaart. Het gaat om een breed onderzoek waarbij we verschillende locaties analyseren en vervolgens met een advies komen hoe de situatie verbeterd zou kunnen worden."

"Met het huidige regeerakkoord hebben we de wind in de rug"

Wesselink denkt dat de tijd nu rijp is voor een groot-schalige aanpak. "Met het huidige regeerakkoord hebben we de wind in de rug. Om alle plannen goed op de rol te zetten, heeft de stuurgroep besloten om een Expertisecentrum Aanpak Fietsdiefstal op te zetten. Dit centrum moet alle plannen borgen en zorgen dat alle partijen hun verantwoordelijkheid nemen. De politie moet een goede analyse maken van de hotspots en die aanpakken. De gemeente moet voor goede voorzieningen zorgen en kan meehelpen om gestolen fietsen op te sporen door BOA's in te zetten. De branche kan, door gebruik te maken van het register, zorgen dat er geen gestolen fietsen meer kunnen worden aangeboden. Als dat allemaal gebeurt en iedereen zijn huiswerk goed doet, kunnen we die afname van 100 000 fietsen makkelijk halen." <<